



Program för gång och cykel

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast reviderad	Beslutsinstans
Program för gång och cykel	Program	2022-06-20 § 86	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
Samhällsbyggnad	1	22KS164	2026-12-31
Dokumentinformation	Program för gång och cykel		
Dokumentet gäller för	Verksamhetsplanering av infrastruktur inom Piteå kommun		



Innehåll

1. Program för gång och cykel.....	2
1.2 Syfte	3
1.3 Avgränsningar	3
1.4 Ökad cykling - därför satsar Piteå på fotgängare och cyklister.....	3
2. Mål och strategier för gång och cykel.....	4
2.1 Ställningstaganden för ökad gång- och cykel i Piteå	4
3. Utbyggnad av gång- och cykelvägnätet	5
3.1 Handlingsprogram för utbyggnad	6
4. Uppföljning	6



I. Program för gång och cykel

Piteå har goda möjligheter att utvecklas som gång- och cykelkommun. Intresset för hållbara transportmedel som gång och cykel ökar, vilket är viktigt för att uppnå målet att vara en hållbar, jämställd och trafiksäker kommun. Det finns idag i Piteå goda förutsättningarna för att invånare och besökare ska kunna gå eller välja cykeln till sina målpunkter. Det finns år 2021 ca 13,2 mil gång- och cykelväg inom kommunen, varav ca 12 mil är kommunalt ägda gång- och cykelvägar. En stor andel av det kommunala gång- och cykelvägnätet är beläget inom tätorterna och stor andel av kommunens invånare bor endast inom ca 20 minuters cykelavstånd till Piteå centrum (inom 5 km). I den senaste attityd- och resvaneundersökningen som genomfördes 2011 visade det sig att hela 95 % av Piteå kommuns befolkning har tillgång till en cykel.

Figur 3. Avståndsringarna på bilden beskriver 1, 3 och 5 km avstånd till/från Piteå centrum



Trots goda förutsättningar sker idag få resor till fots eller med cykel i förhållande till vad som realistiskt skulle vara möjligt. Attityd- och resvaneundersökningen visade att knappt hälften av alla resor som genomförs i kommunen är kortare än fyra kilometer och att endast ca 7 % av dessa resor genomfördes till fots och ca 9 % med cykel. Enligt cykelfrämjandets undersökning ”Kommunvelometern 2021” satsade Piteå kommun mindre kommunala medel än genomsnittskommunen på ny cykelinfrastruktur och på underhåll av befintligt gång- och cykelvägnät. Det finns en bra potential för Piteå kommun att kraftigt öka andelen korta resor till fots eller med cykel, genom ökade prioriteringar och satsningar på trafikantgruppen.



I.2 Syfte

Syftet med programmet för gång och cykel är att tydliggöra hur kommunen ska arbeta vidare för öka andelen resor till fots eller med cykel. Programmet för gång och cykel ska skapa tydliga mål för ökad gång- och cykel samt öka attraktiviteten för färdställen. Programmet är ett stödande dokument vid verksamhetsplanering och budgetplanering.

I.3 Avgränsningar

Programmet behandlar hela Piteå kommuns gång- och cykelvägnät och omfattar även intentioner för vägar tillhörande Trafikverket samt ett fåtal enskilda väghållare. Detta ger en helhetsbild av gång- och cykelvägnätet inom Piteå kommun och utgör ett bra underlag att arbeta med vid samråd med andra väghållare.

I.4 Ökad cykling - därför satsar Piteå på fotgängare och cyklister

Programmets huvudsyfte är vara ett stöd i arbetet för att öka andelen resor som görs till fots eller med cykel. Ett väl utbyggt gång- och cykelvägnät bidrar till ett långsiktigt hållbart samhälle samt förbättrar folkhälsan och stadsmiljön avsevärt genom exempelvis minskade utsläpp och buller från biltrafik. Det finns många fördelar med att gå och cykla, dessa fyra byggstenar motiverar varför Piteå ska satsa på fotgängare och cyklister:

Miljövänligt

Förflyttning av resor från bil till gång och cykel har en avgörande roll för att uppnå nationella och kommunala målsättningar för att begränsa klimatpåverkan, förbättra luftkvaliteten, minska trafikbuller och förbättra människors hälsa och livskvalité.

Yteffektivt

Piteå kommun har som mål att till år 2040 bli 50 000 invånare. I och med denna målsättning växer konkurrensen om utrymme i staden mellan bostäder och infrastruktur. Gång- och cykelinfrastrukturen är väldigt yteffektiv jämfört med infrastrukturen för bilen, en traditionell cykel kräver exempelvis bara en tiondel av den yta som bilen upptar i transportsystemet.

Socialt hållbart

Biltrafiken har under många decennier varit det prioriterade trafikslaget, men för att få en jämlikare och jämställdare transportsektor är det viktigt med satsningar på gång och cykel. En större del av Piteå kommuns invånare har tillgång till cykel jämfört med bil. Att gå eller cykla är möjlig för fler målgrupper än vad bilen är, på grund av bland annat ålder, ekonomi och avsaknad av körkort.

Hälsofrämjande

Folkhälsan i kommunen blir bättre om fler går och cyklar. Att gå eller cykla är en bra och skonsam vardagsmotion. Genom att få fler att gå och cykla samt att uppmuntra redan befintliga fotgängare samt cyklister att färdas oftare och längre till fots eller med cykel, uppnås en friskare och mer välmående befolkning.



2. Mål och strategier för gång och cykel

Programmet för gång och cykel kopplar till följande övergripande mål:

- Piteå ska vara Sveriges barnvänligaste kommun
- Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet
- Piteå ska erbjuda trygga och attraktiva livsmiljöer (Prioriterat)

Även i Översiktsplan 2030 finns flertalet mål och strategier angivna kopplat till gång och cykel.

2.1 Ställningstaganden för ökad gång- och cykel i Piteå

För att öka andelen gång- och cykelresor krävs åtgärder och tydligare ställningstaganden som gör resan till fots eller med cykeln till ett naturligare val, främst för resor till arbetsplatser, skolor och för kortare resor i vardagen. För att hålla hög status på gång- och cykelinfrastrukturen krävs långsiktiga investeringar för ny infrastruktur, underhåll av befintlig infrastruktur och satsning på marknadsföringsinsatser. Piteå kommun som arbetsgivare har också möjligheter att påverka ett stort antal anställda att välja cykel i tjänsten samt till och från arbetet.

Prioriterade ställningstaganden

- Ingen cyklist eller fotgängare ska dö eller skadas i trafiken
- Säkra skolvägar för fotgängare och cyklister ska prioriteras
- Gång- och cykelvägnätet i kommunen ska vara trafiksäkert, belyst, sammanhängande, gent och sammankopplat till attraktiva målpunkter
- Gång och cykelvägnätet ska erbjuda goda möjligheter till kombinerat resande med andra trafikslag
- Piteå ska erbjuda cykelmöjligheter året runt
- I planering av ny infrastruktur och större reinvesteringar ska gång och cykel inklusive cykelparkeringar prioriteras

Kompletterande ställningstaganden

- Gång och cykelvägnätet ska vara tillgänglighetsanpassat
- I centrum ska gång och cykel prioriteras framför bil
- I Piteå ska det finnas möjlighet att parkera cykeln tryggt, vädersäkert och nära målpunkter
- Större målpunkter ska erbjuda tillgång till självservice för cykel
- Piteå kommun ska sträva efter att ett jämställt trafiksystem
- Cykel ska ses som ett eget trafikslag
- Behov och förutsättningar som tillkommer i och med Norrbottenbanans etablering ska beaktas i all planering av Gång och cykel
- Piteå kommun ska eftersträva god standard på beläggning, bra underhåll och vinterväghållning för gång och cykel



- Minst 40 % av alla resor, kortare än 4 km, ska till år 2030 göras till fots eller med cykel

3. Utbyggnad av gång- och cykelvägnätet

Piteås gång- och cykelvägnät är indelat i 8 huvudstråk som knyter samman centrala staden med de omkringliggande stadsdelarna. Huvudstråken består idag av separerade gång- och cykelvägar blandat med sträckor i blandtrafik.

Figur 9. Piteå kommuns huvudcykelvägnät



Programmet för gång och cykel ligger till grund för långsiktig utbyggnad av gång- och cykelvägnätet i Piteå kommun för att uppnå ett gent, sammanhållet och attraktivt gång- och cykelvägnät. Handlingsprogram för utbyggnad och prioritering beslutas av samhällsbyggnadsnämnden. För att skapa en helhetsbild över Piteås gång- och cykelvägnät redovisas även förslag på sträckor och vägar där Trafikverket och enskilda vägföreningar är



väghållare. Förslagen redovisas i kartbilagor med befintliga gång- och cykelvägar samt förslag på utbyggnad¹.

3.1 Handlingsprogram för utbyggnad

Piteå kommuns handlingsprogram för utbyggnad ska innefatta förslag till åtgärder för att förbättra infrastrukturen för gång och cykel under det kommande fyra åren. Åtgärdslistorna ska användas som underlag vid verksamhetsplanering. Vid planering av större åtgärder bör en hållbarhetsbedömning utföras. Åtgärdsförslagen presenteras och äskas årligen i den ordinarie budget och verksamhetsplaneringsprocessen. Handlingsprogram för utbyggnad och prioritering beslutas av samhällsbyggnadsnämnden och revideras vid behov.

4. Uppföljning

Projekt och åtgärder som planeras och utförs ska årligen följas upp och presenteras för Samhällsbyggnadsnämnden. Redovisningen ska även delges kommunfullmäktige för kännedom.

Aktiviteter som ska följas upp och redovisas:

- Redovisning av årets gång- och cykelvägsprojekt
- Antal kilometer ny gång- och cykelväg i stadsbygd respektive landsbygd
- Nya eller ombyggda trafiksäkra passager
- Utför en sammanställning av trafikolyckor som rör gång- och cykeltrafik
- Riktade insatser för att påverka attityder och beteenden
- Utförda flödesmätningar
- Ansökan och utfall för extern finansiering
- Nya eller ombyggda cykelparkeringar
- Övriga åtgärder kopplat till gång- och cykel
- En resvaneundersökning ska utföras var femte år.
- Dialoger med andra väghållare

¹ Observera att kartbilagorna för befintliga gång- och cykelvägar samt busshållplatser ej är kompletta på grund av att visst digitalt data saknas.